

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003657

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 16-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:



II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опейда Артур Русланович

2. Artur R. Opeida

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8950-0129

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 034

Назва наукової спеціальності: Культурологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Соціокультурна аналітика

Дата захисту: 11-09-2026

Спеціальність за освітою: туризм

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 000000000

Місцезнаходження: -----, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16299

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 13.15.65, 13.20.41, 71.37.15

Тема дисертації:

1. Віртуалізація туристичної подорожі в контексті сучасної медіакультури
2. Virtualisation of Tourist Travel in the Context of Contemporary Media Culture

Реферат/анотація:

1. Дисертацію присвячено аналізу особливостей віртуалізації туристичної подорожі в контексті сучасної медіакультури. Актуальність дослідження зумовлена прискореною цифровізацією та глобалізацією соціокультурних процесів, що трансформують туристичну подорож як культурно-антропологічну практику. Метою дослідження є культурологічна концептуалізація процесу віртуалізації туристичної подорожі як медіаопосередкованої форми культурного досвіду. Об'єктом дослідження є туристична подорож як соціокультурна практика, предметом – особливості її віртуалізації в умовах сучасної медіакультури. Методологія дослідження ґрунтується на міждисциплінарному підході, що поєднує культурологічний, філософський, соціологічний, туризмологічний та медіазнавчий аналіз. Застосовано системно-синергетичний, компаративний і комплексний підходи для осмислення трансформацій туристичного досвіду під впливом цифрових медіа. У першому розділі туристичну подорож концептуалізовано як поліфункціональну соціокультурну практику. На основі міждисциплінарного синтезу проаналізовано основні теоретичні підходи до її дослідження та обґрунтовано, що віртуалізація туризму є не лише

технологічною інновацією, а культурною трансформацією туристичного досвіду. Туристичні об'єкти дедалі частіше сприймаються через цифрові репрезентації, віртуальні тури та соціальні медіа, що формує нові моделі мобільності, автентичності й культурної пам'яті. У другому розділі досліджено особливості віртуалізації туризму у просторі медіакультури. Встановлено, що медіатехнології суттєво змінюють організацію та зміст туристичних практик, інтегруючи їх із цифровим середовищем. Розкрито соціокультурний потенціал віртуального туризму, його пізнавальну, освітню, комунікативну, інклюзивну та культуротворчу функції. У третьому розділі на прикладі авторського проекту «Віртуальна Волинь» проаналізовано потенціал віртуальних турів як інструменту формування позитивного іміджу регіону. Доведено, що інтерактивні цифрові подорожі сприяють популяризації культурної спадщини, розвитку внутрішнього туризму, культурній комунікації та меморіалізації. В умовах війни віртуалізація туризму набуває особливого значення як інструмент культурної стійкості, цифрової дипломатії та збереження культурної спадщини. Наукова новизна полягає у цілісній культурологічній концептуалізації процесу віртуалізації туристичної подорожі як медіаопосередкованої соціокультурної практики; обґрунтуванні поняття віртуальної туристичної подорожі як специфічної форми культурного досвіду; розробці авторської періодизації медіатизації туризму – від аналогових форм фіксації до цифрових імєрсивних технологій; соціокультурному аналізі проекту «Віртуальна Волинь» як інструменту популяризації культурної спадщини та розвитку регіону. Поглиблено методологічні засади дослідження туристичної подорожі, уточнено понятійно-категоріальний апарат, зокрема поняття «віртуалізація туристичної подорожі» та «медіаопосередкований туристичний досвід». Подальшого розвитку набули підходи до розуміння віртуального туризму як форми культурного конструювання реальності та засобу розвитку міжкультурної комунікації, інклюзії й культурної ідентичності. Доведено, що сучасна медіакультура формує нові способи репрезентації простору, часу й культурної спадщини, а технології віртуальної та доповненої реальності створюють альтернативні форми культурної присутності, які не замінюють фізичну подорож, але розширюють доступ до туристичних ресурсів і стимулюють реальні подорожі. Для осіб з обмеженими фізичними чи матеріальними можливостями віртуальний туризм виконує важливу компенсаторну функцію. Виявлено, що соціокультурний потенціал віртуалізації туризму полягає у розширенні доступу до культурної спадщини, розвитку інклюзивних практик, збереженні культурних ресурсів, посиленні освітньої функції туризму, розвитку міжкультурного діалогу та підтримці сталого розвитку. Особливої актуальності віртуальні тури набули під час пандемії COVID-19 та повномасштабної війни, ставши ефективним засобом культурної комунікації, цифрової меморіалізації й міжнародної презентації України. Результати дослідження можуть бути використані у викладанні культурології, медіакультури та теорії туризму, при створенні цифрових культурних продуктів, віртуальних екскурсій і медіапроектів, а також у діяльності туристичних організацій і культурних інституцій.

2. The dissertation is devoted to the analysis of the peculiarities of the virtualization of travel within the context of contemporary media culture. The relevance of the research is driven by the accelerated digitalization and globalization of sociocultural processes, which transform travel as a cultural-anthropological practice. The purpose of the study is the culturological conceptualization of the process of travel virtualization as a media-mediated form of cultural experience. The object of the study is travel as a sociocultural practice, and the subject is the specific features of its virtualization in the conditions of contemporary media culture. The research methodology is based on an interdisciplinary approach that combines culturological, philosophical, sociological, tourism-oriented, and media studies analysis. System-synergetic, comparative, and integrated approaches were applied to comprehend the transformations of the tourist experience under the influence of digital media. In the first chapter, travel is conceptualized as a multifunctional sociocultural practice. Based on an interdisciplinary synthesis, the main theoretical approaches to its study are analyzed, and it is substantiated that the virtualization of tourism is not merely a technological innovation, but a cultural transformation of the tourist experience. Tourist sites are increasingly perceived through digital representations, virtual tours, and social media, which shapes new models of mobility, authenticity, and cultural memory. In the second chapter, the features of tourism virtualization within the space of media culture are explored. It is established that media technologies significantly alter the

organization and content of tourist practices, integrating them with the digital environment. The sociocultural potential of virtual tourism is revealed, including its cognitive, educational, communicative, inclusive, and culture-creative functions. In the third chapter, using the author's project "Virtual Volyn" as an example, the potential of virtual tours as a tool for shaping a positive image of the region is analyzed. It is proven that interactive digital travel contributes to the promotion of cultural heritage, the development of domestic tourism, cultural communication, and memorialization. In the context of war, the virtualization of tourism acquires special significance as a tool for cultural resilience, digital diplomacy, and the preservation of cultural heritage. The scientific novelty lies in the comprehensive culturological conceptualization of the process of travel virtualization as a media-mediated sociocultural practice; the substantiation of the concept of virtual travel as a specific form of cultural experience; the development of the author's periodization of the mediatization of tourism – from analogue forms of recording to digital immersive technologies; and the sociocultural analysis of the "Virtual Volyn" project as a tool for the promotion of cultural heritage and regional development. The methodological foundations for studying travel have been deepened, and the conceptual and categorical apparatus has been refined, particularly the concepts of "virtualization of travel" and "media-mediated tourist experience." Approaches to understanding virtual tourism as a form of cultural construction of reality and a means of developing intercultural communication, inclusion, and cultural identity have been further developed. It is proven that contemporary media culture shapes new ways of representing space, time, and cultural heritage, while virtual and augmented reality technologies create alternative forms of cultural presence. These do not replace physical travel but expand access to tourist resources and stimulate real-world journeys. For individuals with limited physical or financial capabilities, virtual tourism performs an important compensatory function. It has been revealed that the sociocultural potential of tourism virtualization lies in expanding access to cultural heritage, developing inclusive practices, preserving cultural resources, enhancing the educational function of tourism, developing intercultural dialogue, and supporting sustainable development. Virtual tours acquired particular relevance during the COVID-19 pandemic and the full-scale war, becoming an effective means of cultural communication, digital memorialization, and the international presentation of Ukraine. The results of the study can be used in teaching culturology (cultural studies), media culture, and tourism theory; in creating digital cultural products, virtual excursions, and media projects; as well as in the activities of tourism organizations and cultural institutions.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Опейда А.. Віртуальний тур як медіакультурний чинник формування туристичної привабливості регіону. *Fine Art and Culture Studies*, 2025. № 6, 421–427. <https://doi.org/10.32782/facs-2025-6-53>
- Опейда А., Головей В., Опейда Л. Культурний туризм як чинник комунікативного оновлення особистості: культурно-антропологічний аспект. *Fine Art and Culture Studies*, 2025. № 4, 323–330. <https://doi.org/10.32782/facs-2025-4-41>
- Опейда А. Р. Трансформація туристичної подорожі в контексті цифрової медіакультури та глобальних викликів. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2026. № 1. С. 79–83. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2026.356233>
- Опейда А. Р. Віртуальна подорож як сучасний різновид культурного туризму. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв* : наук. журнал. 2025. № 1. С. 134–139.

<https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2025.327937>

- Опейда Л. М., Опейда А. Р. Віртуальний тур як засіб формування позитивного іміджу міста (на прикладі проекту «Віртуальний Луцьк»). Соціологічні студії : наук.-практ. журнал. 2016. № 2 (9). С. 25–30
- Opeida A., Opeida L. The development and implementation of innovative and information technologies in the tourism activities and educational process (using “Virtual Volyn” as an example). KELM : Knowledge. Education. Law. Management. (Nauka. Oświata. Prawo. Zarządzanie). Lodz : PIKTOR, 2017. № 4 (20). P. 264–277.
- Опейда А. Р., Опейда Л. М. Людина як істота, котра подорожує. Матер. XV Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих вчених «Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень», 12–13 травня 2021 р. Луцьк, 2021. С. 97–99.
- Опейда А. Р. Подорожування як фактор становлення особистості в культурі. Актуальні проблеми розвитку природничих та гуманітарних наук: матеріали VIII міжнар. наук.-практ. конф. молодих учених, студентів та аспірантів, м. Луцьк, 14 листопада 2024 р. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2024. С. 485–488.
- Опейда А. Р. «Луцьк віртуальний». Аудіовізуальний твір. Авторське свідоцтво № 55296 про реєстрацію авторського права 16.06 2014 р.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Головей Вікторія Юріївна

2. Viktoria Golovei

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8224-5970

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Копієвська Ольга Рафаїлівна
2. Olha Koriievska

Кваліфікація: д. культ., професор, 26.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-4537-4888**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет технологій та дизайну**Код за ЄДРПОУ:** 02070890**Місцезнаходження:** вул. Мала Шияновська, Київ, 01011, Україна**Форма власності:****Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Голубець Ірина Миколаївна
2. Iryna M. Holubets

Кваліфікація: к. культ., доцент, 26.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-3491-0155**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет культури і мистецтв**Код за ЄДРПОУ:** 02214159**Місцезнаходження:** вул. Євгена Коновальця, Київ, 01601, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шостак Віктор Михайлович
2. VIKTOR M. SHOSTAK

Кваліфікація: к.і.н., доц., 07.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-48379633**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Волинський національний університет імені Лесі Українки**Код за ЄДРПОУ:** 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Столярчук Наталія Миколаївна

2. Nataliia M. Stoliarchuk

Кваліфікація: к. філос. н., доцент, 09.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4331-7051

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Гаврилюк Світлана Віталіївна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Гаврилюк Світлана Віталіївна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Опейда Артур Русланович

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності



Юрченко Тетяна Анатоліївна